

Colofon: redactie en interviews Anya Terpstra, Acompania communicatie.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met: secretariaat@brandweerm Monument.nl. Alle rechten voorbehouden.

Bericht van de projectleider

Leonie Schijven, projectleider Brandweerm Monument

De mooie locatie bij het NIFV die het bestuur gekozen heeft als plaats voor het monument krijgt een gezicht! Via een zorgvuldig keuzeprocess en afweging vanuit verschillende invalshoeken is er nu een ontwerp voor het nationaal brandweerm Monument. Een monument waarin de brandweer herkenbaar is en wat daarnaast prachtig ingebed kan worden in de natuurlijke omgeving. Het streven is steeds geweest om een waardige en sfeervolle plek te creëren ter nagedachtenis aan de omgekomen collega's. En dan is het weer tijd voor de volgende stappen: de daadwerkelijke vormgeving en bouw. Dit zal hopelijk spoedig plaats kunnen vinden, nadat alle procedures, in goede samenwerking met de gemeente Arnhem, worden doorlopen.

Brandweerman in hart en nieren

*Sinds enkele maanden is
Ton Kapteijns bestuurslid
van de stichting Nationaal
Brandweerm Monument.*

Ton is een brandweerman in hart en nieren en is ruim 24 jaar brandweervrijwilliger in zijn woonplaats Sint-Michielsgestel. Ton zegt: "De brandweer is mij met de paplepel ingegoten. Mijn vader, een middenstander, was ook brandweervrijwilliger. Het brandweerkorps heeft een belangrijke maatschappelijke functie in mijn woonplaats. Alle vergoedingen die de vrijwilligers krijgen, worden door hen overgemaakt naar de verenigingen. Daarmee bekostigen wij ook maatschappelijke projecten, zoals voorlichting geven op de basisschool. Zo willen wij ons steentje bijdragen aan de gemeenschap. Naast het brand bestrijden vind ik ook de aspecten als kameraadschap en verbondenheid uniek bij de brandweer. Er is een hechte vriendschap ontstaan in de loop der jaren. Ook de gezinnen worden er bij betrokken. In het dagelijks leven ben ik ICT consultant, werk dat ik nog steeds met heel veel plezier doe. Daarnaast ben ik gemeenteraadslid. Ik heb dus genoeg te doen. Bij de Vereniging Brandweer Vrijwilligers werk ik regelmatig mee aan projecten. Een functie in het bestuur lukt op dit moment niet, dat vergt te veel tijd. Waarom ik dan wel ja heb gezegd tegen het brandweerm Monument? Naast het feit dat de tijd die het bestuurwerk vergt voor mij te overzien is, vind ik het een eer om aan zoiets tastbaars te mogen meewerken. De omgekomen brandweermensen herdenken is belangrijk. Het monument laat je ook weer stilstaan bij de risico's die het vak met zich meebrengt. Een jaarlijkse herdenking kan daarmee ook een signaalfunctie hebben. Niet alleen voor de brandweermensen, maar ook voor Nederland."

Het is natuurlijk altijd even wennen als je nieuw in een bestuur komt. Maar de sfeer is goed tijdens de vergaderingen. Het is een gemêleerd bestuur waarin iedereen zijn eigen unieke expertise en ervaring inbrengt. Zo is de bestuurlijke component ruim aanwezig, is er de historische kennis en ook natuurlijk vertegenwoordigers van de brandweer zelf. Ik zit in de werkgroep die het bestuur adviseert over de herdenking en hoe dat er uit gaat zien. Mooi om daar ook aan mee te kunnen werken. Deze periode is de opmaat naar de eerste herdenking, waar ik met een gerust hart naar uit kijk."

Het ontwerp voor het monument is bekend

Het bestuur van de de stichting heeft haar keuze voor het monument gemaakt. De drie kunstenaars, Irene Fortuyn, Pjotter Muller en Jeroen Dooreweerd, presenteerden de bestuursleden hun visie op het monument met een ontwerp. Het bestuur heeft gekozen voor het ontwerp van Jeroen Dooreweerd. Het bestuur was onder de indruk van de wijze waarop Jeroen het monument een natuurlijk onderdeel laat zijn van de plek. Ook het verwerken van het element water in het monument draagt bij aan rust en bezinning.

Het monument is pas klaar als de mensen het gebruiken

Jeroen Dooreweerd maakte het door het bestuur gekozen ontwerp voor het Nationaal Brandweermuseum. Jeroen Dooreweerd is sinds 1991 zelfstandig beeldend kunstenaar. Zijn handelsmerk is zijn veelzijdigheid. Hij maakt nauwelijks zelfstandig werk, het meeste van zijn werk is ontstaan uit een specifieke vraag. Dat kan een kunstwerk voor een specifieke tentoonstelling zijn of, zoals het geval bij het Nationaal Brandweermuseum, op de vraag van de stichting. De vraag wordt door Jeroen op een heel eigen manier vertaald naar een ontwerp of kunstwerk. Als hij op een plek is waar een kunstwerk moet komen wil hij zijn beleving van die plek delen met mensen. Soms gaat hij voorbij aan de oorspronkelijke vraag en bekijkt wat er nodig is op die plek.

Het is de eerste keer voor Jeroen dat hij een monument ontwerpt. Jeroen Dooreweerd: "Ik vind het een eer dat ik dit monument mag ontwerpen. Het is speciaal als je iets mag maken dat zo'n bijzondere functie heeft voor mensen. Toen ik aan de slag ging waren er twee dingen die mij inspireerden. Als eerste de plek zelf. Ik wilde iets creëren dat rust gaf, waar je je veilig voelt en waar je de tijd krijgt om te rouwen. Daarnaast het idee van een monument, een woord wat een zware lading heeft. Ik wilde het archetype van het standbeeld vertalen naar deze tijd. Wat mij ook heeft geholpen heeft is te praten met nabestaanden. Door de gesprekken met de echtgenotes, kinderen, ouders en andere familie kreeg ik niet alleen een beeld van de omgekomen brandweermensen, maar ook van de gevolgen die het verlies heeft voor de nabestaanden.

Jeroen zegt: "ik heb geen historie met de brandweer, maar sinds ik hier aan werk krijg ik steeds meer bewondering voor de mensen die bij de brandweer werken. Ik heb een dag meegelopen met een team in Tilburg, dat was fascinerend. Dat deze mensen zich inzetten voor de samenleving en mensen helpen zonder daar veel mee te verdienen, daar heb ik respect voor. Het is dat ik geen gedisciplineerd leven leid, anders zou ik me aanmelden als vrijwilliger.

De uitvoering, het daadwerkelijk bouwen wordt gedaan door een aannemer en een installatiebedrijf, in nauwe samenwerking met Jeroen. Jeroen: "bij de start zet ik letterlijk het hele monument uit op de plek. Alles wordt uitgetekend op de plek zelf. Met de bouwtekening en de maquette in de hand gaan de bouwers dan aan de slag. Ik sta in dagelijks contact met de bouwers en zal zeer regelmatig op de locatie aanwezig zijn. Ik ben er van overtuigd dat het een prachtige plek gaat worden." Tenslotte zegt Jeroen: "Ik heb het ontwerp gemaakt en de bouwers bouwen het monument, maar het zijn de mensen die het afmaken. Het is pas klaar als de mensen het gebruiken."

Het bestuur van de Stichting Nationaal Brandweermuseum

Op de foto's v.l.n.r.: **Peter den Oudsten** burgemeester van Enschede; voorzitter • **Petra Abma** commandant Castricum • **Frank van Zuilen** burgemeester Tynaarlo • **Eric Boogert** brandwacht brandweer Tilburg • **Frans Schippers** regionaal commandant Kennemerland, bestuurslid NVBR • **Ton Kapteijns** secretaris Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers • **Ies Keijzer** voorzitter nationaal brandweermuseum • **Gerard Koppers** directeur Nationaal Brandweer Documentatie Centrum